

PODBREZOVAN 6

Dvojtyždenník Železiarní Podbrezová a.s. | ročník LXVI | vyšlo 26. marca 2010

- 1 Na medzinárodnom veľtrhu BORU v Istanbul
- 2 Stretnutie zamestnancov ŽP EKO QELET
- 3 S Ing. Milanom Mutišom, na aktuálnu tému
- 4 Zo života študentov našich súkromných škôl
- 5 Piate kolo čitateľskej súťaže k 170. výročiu
- 6 Spoločenská rubrika a aktuálny šport

Boru Istanbul 2010

V dňoch 4. až 7. marca 2010 sa naša spoločnosť predstavila na veľtrhu 6. Uluslararası Boru Fuarı (6. Medzinárodný veľtrh rúr) v tureckom Istanbule.

Podujatia sa zúčastnilo 181 vystavovateľov z dvadsiatich krajín. Ide o najväčší veľtrh svojho druhu v Turecku a v krajinách blízkeho východu.

Veľtrh je lákadlom nielen pre obchodníkov, skladníkov a spotrebiteľov oceľových rúr z Turecka, ale aj pre návštevníkov z Bulharska, Iránu, Sýrie, Gruzínska. Podiel zahraničných návštevníkov na celkovej počte vystavovateľov je významný. Prvé predstavenie našej spoločnosti na tomto veľtrhu, i keď v menšej expozícii, vyvolalo veľký záujem u návštevníkov podujatia, aj iných vystavovateľov. Získané kontakty a dopyty budú užitočné pre budovanie obchodnej stratégie našej spoločnosti na tomto trhu.

Ing. Marcel Adamčák, PhD.,

PRAJEME VÁM KRÁSNÉ
A PRÍJEMNÉ
VELKONOČNÉ SVIATKY

V oceľiari vyrobili nový, už dvanásť raz väčší rozmer kontinuálne odliavaného oceľového bloku – kvadrát 125 milimetrov. Prečítate si v rozhovore s vedúcim prevádzkarnie Ing. M. Domovcom, CSc., v budúcom čísle. Na foto Ing. Milana Kyseľa – horný rad formát priemeru 125 x 125 milimetrov a ostatné formát priemeru 200 x 200 milimetrov.

Letný čas

Cez víkend sa vspíme o hodinu menej. Ručičky na hodinách sa v nedeľu (z 27. na 28. marca) o druhej hodine Stredoeurópskeho času posunú o hodinu dopredu. Viete, že prvým, kto myšlienku striedania letného a zimného času koncipoval, bol Benjamin Franklin? Už v roku 1784 napísal štúdiu „An Economical Project“. Vážne však túto tému nastolil až londýnsky staviteľ William Willett v roku 1907. Navrhoval posunúť hodiny o 20 minút dopredu v každú zo štyroch aprílových nedeľ a rovnakým spôsobom z nich uberať v septembri.

BLAHOŽELÁME

Prof. Ing. Jaroslav Kocich, PhD. Dr.h.c., významný vedec a pedagóg v odbore korózia a ochrana kovov, sa v apríli tohoto roku dožíva významného životného jubilea osemdesiat rokov.

mického priemyslu a strojárstva, všade tam, kde sa vo väčšej miere prejavuje korózia kovov a preto aj potreba ochrany kovov proti nej. Jedným z mnohých uznání za jeho prácu v odbore je aj jeho doživotné

Pán profesor pôsobí na Hutníckej fakulte Technickej univerzity v Košiciach (predtým Vysokej školy technickej), od roku 1953. Na fakulte zastával viaceré akademické funkcie, ale v povedomí absolventov zostáva najmä jeho pôsobenie vo funkcii dekana. Z výsledkov jeho bohatej vedeckej činnosti pochádza viac ako dvesto pôvodných vedeckých prác publikovaných v domácej a zahraničnej odbornej tlači a prezentovaných na domácich a zahraničných konferenciách. Mimoriadne cenné sú výsledky jeho spolupráce s priemyselnou sférou v oblasti energetiky, plynárenstva, hutníctva, che-

vymenovanie za čestného prezidenta česko – slovenských korózných inžinierov.

S odbornými spolupracovníkmi má podiel na organizovaní odborných konferencií „Korózia v energetike“ a „Korózia úložných zariadení“ striedajúcich sa v dvojiročných cykloch. V tomto roku sa 25. a 26. mája v Košiciach uskutočnila konferencia „Korózia v energetike 2010“, na ktorej bude aj príležitosť osobného stretnutia s pánom profesorom.

Pán profesor, zo srdca blahoželáme k vášmu krásnemu životnému jubileu.

Ing. Václav Šmejkal,
metalografia Gork

bude text pozorne prečítať a správne odpovedať na otázku. Nezabudnite priložiť aj kupón. Každé súťažné kolo bude vyhodnotený a jeden zo súťažiacich bude odmenený. Pravidlá súťaže do-

O CENU generálneho riaditeľa ŽP a.s.

Dnes nájdete piate kolo súťaže venovanej 170. výročiu založenia podbrezovských železiarní, tradične na piatej strane. Vašou úlohou

voľujú použiť dva žolíky. Ak splníte požadované kritériá, dostanete sa do žrebovacieho bubna o Cenu generálneho riaditeľa ŽP a.s.

Do štvrtého kola sa zapojilo 98 súťažiacich a úspešní boli tí, ktorí odpovedali... 9. júla 1941 v hoteli Carlton v Bratislave. Mgr. Radim Kochan z právneho odboru vyžreboval víťaza. Stala sa ňou Jaroslava Medvedová z energetiky. Výherkyni zablahoželel a cenu jej venoval Ing. Ludovít Ihring, člen predstavenstva a riaditeľ pre kapitálový rozvoj.

Foto: I. Kardhordová

Informovanosť zamestnancov je jedným z predpokladov úspešnosti firmy. V našej spoločnosti je na odovzdávanie informácií zamestnancom všetkých stupňov riadenia využívaných niekoľko foriem. V ostatných rokoch sú to aj pravidelné stretnutia predstavenstva a vedenia so zamestnancami. Poslaním týchto zhromaždení je jednak poskytnúť informácie o aktuálnych výsledkoch hospodárenia, ale aj oboznámiť s filozofiou smerovania do budúcnosti. Dňa 11. marca 2010 sa takéto stretnutie uskutočnilo prvýkrát aj pre zamestnancov spoločnosti ŽP GROUP – ŽP EKO QELET, a.s., a to na pôde materskej spoločnosti, v Podbrezovej.

Zamestnanci ŽP EKO QELET na návšteve v Podbrezovej V dome kultúry sa stretli s vedením

Okolo stovky zamestnancov všetkých prevádzkarní tejto spoločnosti, rozdelených do štyroch skupín, si v dopoludňajších hodinách prezrelo Železiarne Podbrezová. Navštívili oceľiareň, ťaháreň rúr a valcovňu bezšvíkových rúr a na prehliadke Hutníckeho múzea sa oboznámili so 170-ročnou históriou našej firmy. O jedenástej hodine sa v Dome kultúry ŽP uskutočnil pracovný aktív, na ktorom sa stretli s Predstavenstvom a vedením ŽP a.s. a ŽP EKO QELET, a.s.

Prítomných privítal Ing. Vladimír Soták, predseda Predstavenstva a generálny riaditeľ ŽP, ktorý na úvod zdôraznil význam tohto stretnutia a okrem iného povedal: „...ste súčasťou spoločnosti, ktorá patrí, aj čo sa týka vzájomnej komunikácie, medzi špičkovú fabriku na Slovensku. Perfektná môže byť spoločnosť len vtedy, ak je medzi zamestnávateľom a zamestnancami vzájomná dôvera.“

Emil Kokles, generálny riaditeľ ŽP EKO QELET, a.s.,

prihlížil prítomným históriu spoločnosti, ktorej vznik sa spája s rokom 1993 a na začiatku mala desať zamestnancov. „Postupne sa firma rozrastala a 10. júna 2005 sa jej majoritným akcionárom stali Železiarne Podbrezová. Vďaka spojeniu s hutníckym kombinátom vznikla dynamická spoločnosť, ktorá úspešne rozvíjala svoje zberateľské a spracovateľské kapacity a zvyšovala produkciu až na objem 284 tisíc ton oceľového šrotu a počet zamestnancov 255 v roku 2008.

V období progresívneho rastu bolo vybudované pracovisko na spracovanie starých vozidiel a oceľového šrotu metódou štrédovania v Hliníku nad Hronom. Základný kameň bol položený 27. apríla 2007, do skúšobnej prevádzky bol štréder uvedený v novembri toho roka a do trvalej prevádzky v júli roku 2009. Od uvedenia do skúšobnej prevádzky doposiaľ bolo vyprodukovaných zhruba 120 tisíc

ton štrédovaného materiálu. Okrem hospodárskeho rastu, spoločnosť napreduje aj v oblasti kvality. Získala certifikát systému riadenia kvality podľa ISO 9001:2008 a systému environmentálneho manažérstva podľa ISO 14 001:2004, pre zber, nákup, predaj, spracovanie, triedenie a úpravu druhotných surovín, železných a neželezných kovov.

Za činnosť v oblasti spracovania a recyklácie druhotných surovín jej boli udelené ceny „ZLATÝ MRAVEC 2007“, získala hlavnú cenu na Výstave

recyklácie a zhodnocovania odpadov v roku 2008 za komplexné riešenie spracovania starých vozidiel a kovového odpadu. V roku 2008 za mimoriadne výsledky a dlhoročný prínos v starostlivosti o životné prostredie získala Cenu ministra životného prostredia SR.

Spoločnosť bola počas ostatných rokov vybavená modernými technologickými zariadeniami a vybudovaných bolo tridsaťdva prevádzkarní a zberných v lokalite západného a stredného Slovenska. Vznikli dve autorizované pracoviská na spracovanie starých vozidiel a sedemnást' zberných miest na staré vozidlá.“ Generálny riaditeľ nehovoril len o pozitívach. V druhej časti svojho príhovoru okrem iného povedal: „...prvé príznaky vznikajúcej krízy sme v spoločnosti začali pociťovať vo štvrtom kvartáli roku 2008 pádom odbytových cien a nepriaznivý vývoj pokračoval aj v roku 2009. Produkcia oceľového šrotu poklesla zhruba o päťdesiat percent v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Boli sme nútení znížiť stav zamestnancov približne o tridsať percent a v prvom štvrtroku roku 2009 sme pracovali v režime na šesťdesiat percent. Pozastavený bol rast miezd, vyplácanie odmien, aj

prémii. Najväčší hospodársky prepád sme zaznamenali v štvrtom štvrtroku roku 2009. Na základe analýz vedenie spoločnosti prijalo nevyhnutné opatrenia, od 1. októbra bola prevádzka Piesok prenajatá materskej spoločnosti a od 1. januára 2010 bol manažment posilnený skúsenými riadiacimi pracovníkmi v oblasti ekonomiky a obchodu.“

Emil Kokles v závere svojho vystúpenia konštatoval, že na základe ekonomických analýz roku 2009 je spoločnosť nútená hľadať rezervy v oblasti šetrenia nákladov a racionalizácie práce. Všetky opatrenia sú prijímané s cieľom skvalitnenia a zdokonaľovania riadiacich procesov a zvyšovania konkurencieschopnosti spoločnosti.

Ing. Marian Kurčík, podpredseda Predstavenstva a ekonomický riaditeľ ŽP, hovoril o situácii v ŽP, priblížil problémy uplynulého roka a informoval o tohtoročných zámeroch. Ing. Vladimír Zvarík, člen predstavenstva a výrobný riaditeľ, hovoril o oceľovom šrote ako strategickú surovinu a apeloval na zamestnancov ŽP EKO QELET, aby nepodceňovali kvalitu dodávaného šrotu, pretože až na deväťdesiat percent závisí od ich práce. Ing. Július Kriváň, člen predstavenstva a obchodný riaditeľ, oboznámil účastníkov aktívu so situáciou v odbyte a konštatoval, že: „...ekonomika spoločnosti vždy závisí od ceny, za akú tovar predávame.“

Ing. Vladimír Soták na záver stretnutia ubezpečil všetkých zamestnancov akciovej spoločnosti ŽP EKO QELET, že sú súčasťou veľkej rodiny železiarov, spoločnosti, ktorá im poskytuje také garancie, aké ťažko nájdú inde. Vyjadril presvedčenie, že toto stretnutie prinieslo požadovaný efekt.

O.Kleinová

Foto: I. Kardhordová

S Ing. Milanom MUTIŠOM, vedúcim valcovne bezšvíkových rúr

Opäť v nepretržitom režime

Pre valcovňu bezšvíkových rúr sú jarné mesiace symbolické. V apríli uplynulého roka sme si pripomenuli tridsiate výročie od vzniku tejto prevádzkarne a 8. marca 2010 sa po roku vrátila opäť do nepretržitého štvorčatového režimu.

že v tomto zložitom období vedenie akciovej spoločnosti prijalo a realizovalo účinné opatrenia, výsledkom ktorých je finančná i personálna stabilita aj po tak nepriaznivom roku, ako bol

omnoho náročnejšie ako v čase konjunktúry.

Reálne vidím udržanie zvýšených objemov kotlových rúr, kde aj vďaka zavedeniu výroby nových akostí, môžeme zákazníkom poskytnúť kompletnejší sortiment rúr pre výrobu kotlov a energetických zariadení.

minulý.
■ V marci uplynulého roka prešla valcovňa bezšvíkových rúr, v dôsledku nedostatku objemu zákaziek, do trojzmenného päťdňového pracovného režimu na trati, od apríla aj v úpravni a expedícii. Dnes pracujete opäť v nepretržitom štvorčatovom pracovnom režime. Znamená to, že smerujeme k lepším časom?

- Do budúcnosti musíme byť optimisti, aj keď získavanie zákaziek je v súčasnom období

■ Prežívame opäť jubilejný rok. Stosedemdesiat rokov jednej fabriky je výročie na Slovensku veľmi vzácné. Čo zažele spoločnosti k výnimočnému sviatku?

- Našej akciovej spoločnosti želim, aby ešte veľa rokov zotrvala medzi európskou, ako aj svetovou špičkou výrobcov rúr. Všetkým zamestnancom Železiarni Podbrezová a.s. želim pevné zdravie, úspechy, istotu v zamestnaní a v živote.

Zhovárala sa O. Kleinová

- Po roku práce v trojzmennom päťdňovom, neskôr šesťdňovom pracovnom režime, sa po plnení 55 zamestnancov opäť vraciame do nepretržitého štvorčatového režimu aj na teplej trati a v úpravni.

Doteraz v tomto režime pracovali len v expedícii a na linke kotlových rúr. K rozhodnutiu došlo na základe zvýšených požiadaviek odberateľov, hlavne na kotlové rúry, zvyšuje sa tiež objem výroby lúp pre ťahárne.

■ Prežili sme ťažký rok a dúfajme, že nám ho už budú pripomínať len spomienky. S akými pocitmi budete na toto obdobie spomínať vy, zvyknutý vo svojej prevádzkarni v minulosti len na úspechy?

- Úspechy, dosahované v minulom období, nie sú len úspechmi valcovne bezšvíkových rúr. Sme len jedným ohnívkom reťaze celej akciovej spoločnosti a bez spolupráce s ostatnými prevádzkarňami a odborníkmi by sa výsledky nedostavili.

Čo sa týka minulého roka, ten bol naozaj zložitý a ťažký. Bolo to obdobie náročné hlavne z hľadiska plánovania výroby, ako aj organizácie práce. Verím, že je definitívne za nami a v zostávajúcich mesiacoch tohto roka dosiahneme úroveň výroby a predaja tohto mesiaca.

■ Čo nás nezabije, to nás údajne posilní. Máte pocit, že toto zložitie obdobie prinieslo aj nejaké pozitíva?

- Dôležitou je skutočnosť,

Zo sveta ocele

Po hlbokom poklese výroby v roku 2009 - na 33 miliónov ton, v Nemecku počítajú opäť s jej rastom. „Očakávame rast výroby o 10 až 15 percent, na 36 až 38 miliónov ton“, povedal Hans Jürgen Kerkhoff, prezident hospodárskeho združenia ocele v Düsseldorf. Aj napriek pozitívnym očakávaniam, dopyt a ponuka zostanú stále ešte pod dlhodobým trendom. „K návratu k rastovému trendu by malo dôjsť najskôr v roku 2011“, dúfa prezident združenia. Očakávaný rast v budúcom roku sa zakladá predovšetkým na stabilizácii skladového cyklu. Konjunkturné riziká pre celý oceliarsky priemysel vyplývajú aj z nestálych cien surovín.

***

Indická výroba ocele by mala dosiahnuť za tri roky 115 miliónov ton. Sekretár pre oceľ Atul Chaturvedi konštatoval: „...naša krajina zvýši výrobu ocele na 115 miliónov ton do roku 2012 – 13 a dopyt po oceli bude podporovať jej nárast v ďalších 20 rokoch.“ Podľa sekretára dôjde ku konštantnému rastu v spotrebe ocele tempom 10 percent za rok.

***

Vytaženosť kapacít amerických oceliarskych podnikov klesla v roku 2009 na 51 percent. V ostatnom čase stúpila o 10 percent a podľa predpokladov na rok 2010 zostane vyťaženosť kapacít na rovnakej úrovni. I napriek stabilnému výhľadu podľa Moody's sa budú podmienky v oceliarskom priemysle v roku 2010 postupne zlepšovať.

***

CORUS, britsko – nizozemská dcéra indickej spoločnosti Tata Steel, chce dodávať oceliarske výrobky na základe krátkodobých zmlúv. Dlhodobé zmluvy nie sú podľa výkonného riaditeľa CORUS, K. Adamsa, rentabilné. Podnik, ktorý musel v niektorých závodoch vo Veľkej Británii výrobu zastaviť alebo obmedziť, chce dodávať na základe mesačných alebo kvartálnych zmlúv. Krátkodobé dohody o cenách majú pomáhať, rastúce náklady na suroviny rýchlejšie prenášať na zákazníkov. „Máme tak väčšiu možnosť flexibility pri stúpajúcich nákladoch,“ povedal Adams.

***

Situácia na oceliarskom trhu sa postupne zlepšuje a koncernová centrála prisľúbila svojmu podniku ArcelorMittal Bremen investičné prostriedky. Do štyroch projektov budú investovať celkovo 100 miliónov eur. Pre tento podnik je to vysoká suma. Uvedené investície tvoria súčasť dlhodobej koncepcie rozvoja podniku. V roku 2011 budú investovať 16 miliónov eur do odprašovacích zariadení v sekundárnej metalurgii. Zariadenie bude filtrovať prach. Druhá investícia je určená na odprašovanie konvertorovej oceliarne a na zníženie obsahu kyslíčnika uhoľnatého a kyslíčnika dusičného. Okrem toho, plyn budú využívať na energetické účely. Vo valcovni nainštalujú nové nožnice, umožňujúce vyrábať plechy väčších rozmerov. (Svet ocele)

Vážení kolegovia,

život okrem pekných chvíľ prináša každému z nás i situácie, kedy nevieme ako ďalej. Vtedy očakávame, že na blízku bude niekto, kto nás vypočuje a pomôže, možno prežijie niečo podobné a má pre nás riešenie. Nikdy nevieme, či sa to stane dnes, zajtra...

Práve preto využijeme aj tento rok možnosť darovať 2 % dane Nadácii Železiarne Podbrezová. Pomáha všetkým, ktorí sú na jej pomoc odkázaní. Činnosť Nadácie je zameraná na finančnú a materiálnu pomoc fyzickým a právnickým osobám v oblasti zdravotníctva, športu, vzdelávania, sociálnej sféry a kultúry. O výpomoc z prostriedkov Na-

dácie môžu požiadať občania zo sociálne slabších vrstiev, osoby dlhodobo choré, zdravotne postihnutí, talentovaná mládež v oblasti športu a kultúry, talentovaní mladí ľudia na podporu ich vzdelávania.

Po predbežnom zhodnotení roku 2009 sme vypomohli a podporili: - oblasť školstva a športu v hodnote 200 693,28 eura, - oblasť zdravotníctva, sociálnej sféry a kultúry 57 353,04 eura.

Chceme poďakovať všetkým darcom, ktorí doteraz prispeli svojím percentom dane a veríme, že sa okruh darcov rozšíri, okrem svojho zriaďovateľa Železiarni Podbrezová a.s., či už z radov fyzických alebo

právnických osôb a tým sa zvýši možnosť podpory Nadácie ZP, hlavne v regióne Horehronie.

Ing. Alena Kvačková,
vedúca odboru
riadenia daní a účtovníctva

Obchodné meno:
Nadácia Železiarne Podbrezová a.s.
IČO: 37818481
DIČ 2021533228
Právna forma: nadácia
Bankové spojenie: SLSP a.s.
0301554533/0900
Registovaná v Notárskom centrálnom registri pod č. NZ 41842/2009
Sídlo: Kolkáreň 35,
976 81 Podbrezová

Nadácia Miška Sotáka

Nadácia Miška Sotáka vznikla za účelom poskytovania materiálnej pomoci nadaným deťom zo sociálne slabších rodín, na rozvoj ich prirodzeného talentu v oblasti športu, vzdelávania, publikačnej a výchovnej činnosti, resp. v oblasti kultúry. Nadácia je spoluorganizátorom akcií zameraných na rozvoj mládeže. Úzko spolupracuje s Nadáciou Železiarne Podbrezová a spolupodieľa sa na rôznych projektoch v oblasti športu, kultúry, príp. vzdelávania. Ak počítujete, že aj vy sa chcete podieľať na podpore mladých, využite túto mož-

nosť a venujte svoje 2 percentá vlnajšej dane Nadácii Miška Sotáka.

Za všetkých, ktorí pomoc potrebujú, ďakujeme.

Ing. Mária Sotáková,
správkyňa nadácie

Obchodné meno:
Nadácia Miška Sotáka
IČO: 37828738
DIČ: 2021634219
Právna forma: nadácia
Bankové spojenie: SLSP, a.s.,
0302306937/0900
Registovaná v Notárskom centrálnom registri pod č. 37744/2009
Sídlo: Kukučínova 24,
977 01 Brezno

Ako poukázať 2 percentá dane?

Ak vám vykoná ročné zúčtovanie dane zo závislej činnosti zamestnávateľ, stačí vyplniť a predložiť Vyhlásenie o poukázaní 2 percent dane z príjmu do 30. apríla 2010 daňovému úradu v mieste svojho trvalého bydliska. Spolu s Vyhlásením doložíte potvrdenie svojho zamestnávateľa, že vaša daň, vyplývajúca z ročného zúčtovania, bola odvedená daňovému úradu.

V prípade, že si podávate daňové priznanie samostatne, uvediete ako prijímateľa 2 percent dane Nadáciu ŽP alebo Nadáciu Miška Sotáka.

Žiaci SSOŠH ŽP a SG ŽP...

Foto: I. Majer

...vysokoškoolákmi „na skúšku“

Deviaty marec nebol pre štyridsať študentov tretích a štvrtých ročníkov našich škôl len bežným školským dňom. Na pozvanie Hutnickej fakulty Technickej univerzity v Košiciach sa stali aspoň na chvíľu vysokoškoolákmi a sadli si do lavíc v prednáškovej aule. Zúčastnili sa pokusov a ukážok vo vysokoškolských laboratóriách, skúšobniach i odborných učebniach.

Na pozvanie uvedenej vysokej školy a vďaka podpore vedenia Železiarní Podbrezová a.s. sa žiaci mohli zúčastniť exkurzie, ktorú absolvovali spolu s pedagogickým dozorom - riaditeľkou súkromných škôl Ing. Annou Pavlusovou, jej zástupkyňou Ing. Annou Čukanovou a vyučujúcimi odborných predmetov Ing. Ivanom Majerom a Ing. Danielou Kvietskou.

Po príchode na vysokoškolskú pôdu predekanka pre bakalárske a inžinierske štúdium, doc. Ing. Beatrice Plešingerová, CSc., žiakom obznámila s možnosťami štúdia, ktoré hutnícka fakulta TU ponúka absolventom stredných škôl:

- sedem akreditovaných programov trojročného bakalárskeho štúdia, na ktoré sú podmienkou prijatia: maturitné vysvedčenie, známky zo strednej školy uvedené v príhláške; **bez prijímacích skúšok**,
- možnosť pokračovať v dvoji-ročnom inžinierskom štúdiu v 12 študijných programoch:

- hutníctvo železných kovov,
- hutníctvo neželezných kovov,
- zlievarenstvo,
- materiálové inžinierstvo kovových a nekovových materiálov,
- tvárnenie kovov,
- materiály pre automobilový priemysel - možnosť spoznať

postupy výroby karosériových plechov, výroby odliatkov, metódy hodnotenia kvality automobilových komponentov, získanie poznatkov o dizajne...

- tepelná technika a plynárenstvo - sú kľúčovým odvetvím hospodárstva štátu,
- priemyselná keramika - poskytuje všetko o keramike, materiály tretieho milénia; od vývoja, cez riadenie technológie výroby, až po aplikácie,
- environmentálna analýza - poskytnete žiakom vedomosti, ako sa stať odborníkom v danej oblasti, ak im nie je ľahostajná kvalita života a budúcnosť Zeme...

- integrované systémy riadenia - naučia ako vytvárať a aplikovať ISR pri: riadení kvality, ochrane životného prostredia, BOZP, riadení projektov, manažérstve rizík - ktoré je v dobe používania PC nesmierne aktuálne.

Prodekanka poukázala na to, že ide o žiadané odbory na trhu práce doma aj v zahraničí a napriek odozve krízy absolventi hutnickej fakulty nachádzajú bez problémov uplatnenie v rôznych oblastiach života pod krédom:

„... auto, PC, električka - nepohne sa bez hutníka...“

Po úvodnej prednáške v aule

školy boli žiaci zadení do šiestich skupín, ktoré sprevádzali v laboratóriách, skúšobniach a odborných učebniach fundovaní pracovníci hutnickej fakulty. Každá skupina absolvovala prehliadku dvoch, troch pracovísk. Personálne aj časovo bola exkurzia so strany hutnickej fakulty vynikajúco pripravená.

V laboratóriách, skúšobniach i odborných učebniach boli žiaci oboznámení s nutnosťou dodržiavať základné zásady bezpečnosti.

Veríme, že žiaci, ktorí ešte nemali úplne jasnú predstavu o rôznorodosti štúdia v hutnickej fakulte, budú mať v prípade záujmu pri rozhodovaní pre konkrétny študijný program uľahčený výber. Prednášky, pokusy, či materiálové skúšky ich zaujali a tak získali konkrétnejšiu predstavu o náplni rôznych študijných programov. Študent

piateho ročníka im porozprával aj o výhodách internátneho života, o možnosti pestovať aktivity na voľný čas, ako napr.: imatrikulácia, alebo „šachták“-ples hutnickej fakulty, návšteva kultúrnych pamiatok a pod. V prípade sociálne slabších pomeroch môže študent získať niektorú zo sociálnych výpomocí - sociálne štipendium, motivačné štipendia za vynikajúci prospech a reprezentáciu školy, podnikové štipendia, študentský pôžičkový fond, preukaz študenta ISIC a iné.

V popoludňajších hodinách žiaci navštívili Slovenské technické múzeum v Košiciach, kde absolvovali prehliadku vývoja hutníctva na Slovensku a sieň elektrických výbojov. Vystavované exponáty korešpondovali s učivom viacerých odborných predmetov.

Ing. D. Kvietková, Ing. I. Majer

Dojmy účastníkov exkurzie:

Peter ZAJAK, SSOŠH 3. B:

- Zaujala ma práca s elektrickým mikroskopom. Videl som mnoho vecí, ktoré nie sú voľným okom alebo bežným mikroskopom viditeľné.

Branislav ADÁMEK, SSOŠH 3. B:

- Videl som ukážku, na akom princípe sa robí aglomerácia.

Andrej KOŠIČIAR, SSOŠH 3. A:

- V chemickej učebni nám predvedli rôzne pokusy; elektrolytické pokovovanie a ďalšie.

Jozef PEŤKO, SSOŠH 2. A:

- Mňa osobne zaujala hlavne simulácia kontinuálneho odlievania brám.

Lucia ROCHOVSKÁ, SG 3. G:

- Osobne ma zaujalo spracovanie a recyklácia odpadov. Kvalita životného prostredia klesá, no v technickej univerzite sa snažia prísť na nové možnosti spracovania odpadov. Veľmi sa mi páčili aj mikroskopickí hutníci, ktorých si pestujú v laboratóriách.

Tomáš HRABČÁK, SSOŠH

4. A:

- Skoro ráno sme odcestovali do Košíc do Technickej univerzity - hutnickej fakulty plní očakávania. Boli sme veľmi milo prevzatení nielen prostredím vysokej školy, ale hlavne prístupom, ochotou a pohostinnosťou jej pracovníkov. Absolvovali sme rôzne prednášky v katedrách. Bolo to veľmi zaujímavé a poučné nielen pre mňa, ale určite aj pre ostatných spolužiakov.

(DK)

MATURITNÉ SKÚŠKY SA ZAČALI...

V stredných školách, v Súkromnej strednej odbornej škole hutnickej Železiarne Podbrezová a Súkromnom gymnáziu Železiarne Podbrezová, sa 16., 17. a 18. marca 2010, v čase od 9, 30 do 15,30 hod. uskutočnili písomné externé časti a písomné formy internej časti maturitnej skúšky zo slovenského jazyka a literatúry, z cudzích jazykov a matematiky.

Do školských lavíc, s náptím a trochu aj s trémou, zasadlo 91 maturantov našich škôl. V tomto školskom roku maturuje aj 28 gymnazistov, ktorí sa do histórie zapisujú ako prví absolventi podbrezovského súkromného gymnázia.

Ďalším pokračovaním maturitných skúšok bude praktická

časť odbornej zložky v strednej odbornej škole, ktorá sa uskutoční 19. a 22. apríla 2010. Maturantov ešte čakajú od 17. do 20. mája 2010 ústne formy skúšok, ktorými ukončia stredoškolské štúdium.

Maturantom prajem,

v nasledujúcom období mali v blízkosti ľudí, ktorí im nielen dobre poradia, ale budú mať pre nich vždy pohladenie a teplo ľudskej dlane, vďaka čomu ľahšie zvládnu svoju skúšku dospelosti.

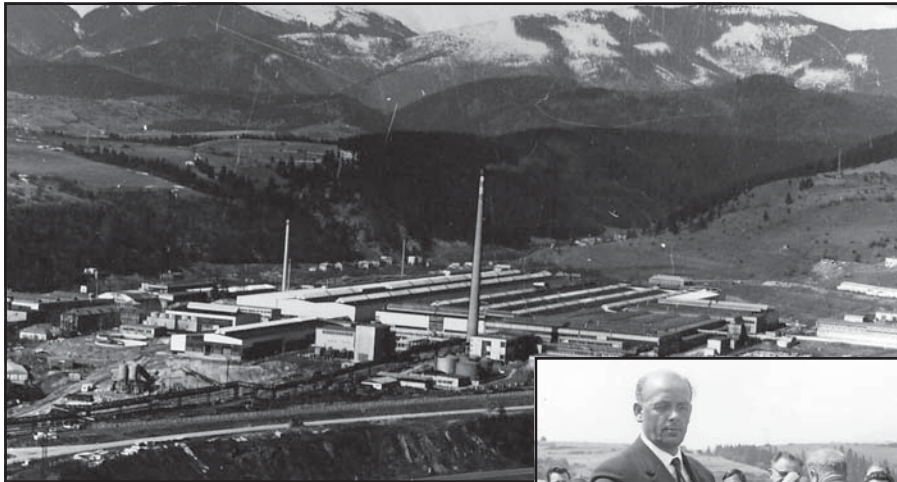
Ing. A. Čukanová

* ČITATELSKÁ SÚŤAŽ K 170. VÝROČIU ZALOŽENIA PODBREZOVSKÝCH ŽELEZIARNÍ *

Dvadsiate storočie

Sto sedemdesiat rokov existencie zaraďuje podbrezovské železiarne medzi najstaršie firmy na Slovensku. Prešli 19., 20. a ocitli sa v 21. storočí. Počas tohto obdobia sa vystriedali roky úspechov i neúspechov, niekoľkých svetových hospodárskych kríz, dvoch svetových vojen a štyroch zmien štátneho usporiadania – od monarchie až po demokraciu. Významné udalosti zásadnou mierou ovplyvňovali aj vnútorné dianie. Železiarne sa v ich priebehu menili, zdokonaľovali, rozširovali a nakoniec transformovali na mini huty.

Šesťdesiate roky obdobiť modernizácie

Po mnohých rokovaniach k výhľadovým štúdiám rozvoja podniku schválilo Ministerstvo hüt a rudných baní v roku 1959 ďalšie smerovania železiarní. Štúdiá rozvoja podniku nadobudla historický význam – nepočítalo sa v nej len s plochami v starom závode, ale perspektívne aj s novými nad osadou Piesok. Podbrezovské železiarne tak začali písať svoju novodobú históriu.

K najväčším investičným akciám tohto obdobia patrilo prvé zariadenie plynulého odlievania ocele (ZPO) v Československu, uvedené do prevádzky v máji 1961 spolu s kyslíkárňou Claude TC 400. Zmeny nastali aj v jednotlivých výrobných prevádzkach a smerovali k modernizácii prác, zlepšeniu pracovného prostredia a zvýšeniu výkonnosti. V roku 1962 bola otvorená nová

prevádzkareň zvarovňa rúr veľkých priemerov, s výstavbou ktorej sa začalo v roku 1959. Pribudla rozvodňa (výkon 100 kV), vybudované boli nové rozvody, čerpacia stanica, centrálna kompresorová stanica a olejové hospodárstvo. V doprave boli prebudované úzko a normálne rozchodné vlečky. S obmedzením prevádzky úzkorozchodnej trate od roku 1967 bola viac využívaná aj cestná vnútroprúdnicová doprava, do ktorej pribudli portálové vozidlá fa Clark s paletami (v osemdesiatych rokoch nahradené vozidlami fa Valmet). Postavené boli údržbárske dielne, laboratórium, skladové priestory, strojná a výpočtová stanica, sociálne budovy (kantína, ubytovne pre slobodných a osamelých pracovníkov), stovky bytov, re-

Ing. A. Kolenička pri kladení základného kameňa nového závodu. Archivné foto HM ŽP

kreačná chata na Táľoch, veľký športový štadión a kúpalisko. V roku 1963 nastúpilo nové vedenie závodu (Ing. Anton Kolenička, riaditeľ a námestníci Ing. Bohumil Samek, Ing. Jozef Dvorský...), pod vedením ktorého prešli železiarne veľkými zmenami.

Rúrový program

O ďalšom smerovaní podbrezovských železiarní rozhodla až 27 koncepcia a po jej schválení vo vláde došlo k položeniu základného kameňa nového závodu

v Piesku (28. jún 1968). Prvou prevádzkárňou komplexnej modernizácie Švermových železiarní bola ťaháreň rúr 1. Prvá rúra bola vytiahnutá 25. augusta 1971. Ťaháreň rúr 1 bola slávnostne otvorená 12. apríla 1972.

V prvej polovici sedemdesiatych rokov si nový rozvojový program a špecializácia výroby – orientovaná na rúry, vyžiadali vypracovanie novej štúdie rozvoja podniku. Ministerstvo hutníctva a strojárstva opatrením č. 41/1973 stanovilo prípravu a realizáciu šiestich stavieb rúrového programu v Švermových železiarniach: pretlačovňu rúr, zariadenie plynulého odlievania ocele (ZPO 1), elektrickú oblúkovú pec X, elektrickú oblúkovú pec Y a ZPO 2.

Dňa 8. mája 1974 bol slávnostne položený základný kameň výstavby dvoch ďalších prevádzkarní – pretlačovne rúr a ťahárne rúr 2.

Aj október 1974 zostal v pamäti železiarov

Pod tento mesiac sa podpísali dve udalosti. Prvou bolo otvorenie nového závodného klubu 15. októbra na Kolkárni a druhou, menej radostnou, živelná pohroma. Dňa 21. októbra sa zdvihla hladina Hrona o 1,5 metra nad úroveň a rieka zaplavila výrobné prevádzkarne starého závodu. Od okolitého sveta odrezala aj obytnú časť obce - Kolkáreň.

V roku 1978 bola zrušená výroba na tratiach malý Mannesmann, Lauthovo trio a zinkovne rúr.

Druhou stavbou bola pretlačovňa rúr

Výroba rúr v podbrezovských železiarniach má bohaté tradície, ktoré siahajú do 19. storočia. Začiatky sa viažu k prvej veľkej rekonštrukcii a prestavbe závodu, kedy podbrezovské železiarne ako prvé v Rakúsko-Uhorsku zriadili rúrovňu na výrobu valcovaných rúr. Skutočnosť, že v roku 1920 bola odpredaná z našej prevádzky zastaralá pútnická valcovacia stolica firme Wiess-Manfréd v Csepeli v Budapešti, odštartovala výrobu rúr v Maďarsku.

Od roku 1945 sa k výstavbe novej rúrovne v podbrezovských železiarniach viaže nemalé množstvo výhľadových štúdií. Až v roku 1971 bolo rozhodnuté, postaviť na Piesku novú rúrovňu, ktorej poslaním by bolo vyrábať vsádzkový materiál pre obidve ťahárne rúr. Slávnostným položením základného kameňa 8. mája 1974 začali s výstavbou novej rúrovne, ktorá bola slávnostne odovzdaná do prevádzky 25. apríla 1979. V prevádzkarni pretlačovňa rúr (v súčasnosti valcovňa bezšvíkových rúr) bola 18. apríla 1994 prvýkrát v histórii podbrezovských železiarní vyrobená bezšvíková štvorcová rúra valcovaná za tepla a prvá lúpa z tzv. malého výrobného programu, bola vyvalcovaná 6. marca 1995.

Spracovala: V. Kúkolová z podkladov HM ŽP

Otázka 5. kola:

Kedy bol položený základný kameň nového závodu v Piesku?

Odpovede zasielajte do desiatich dní od vydania tohto čísla do redakcie novín, s uvedením správnej odpovede:

Meno a priezvisko: .....
Prevádzkareň, útvár: .....

ANKETA ANKETA ANKETA ANKETA ANKETA ANKETA

Prvý jarný deň už máme za sebou a tešiť sa môžeme na veľkonočné sviatky – oslavy jari. Z vašich odpovedí jednoznačne vyplýva, že v kruhu pre vás najbližších osôb. Zamestnanie si vyberá svoju časovú daň a tak využívame každú voľnú chvíľu na utuženie rodinných vzťahov. Aj tohtoročné jarné sviatky spojme s tradičnými slovenskými zvykmi a obohatíme sa o ďalšie nevšedné zážitky.

Ako prežijete tohtoročnú Veľkú noc?

Opýtala sa: V. Kúkolová
Foto: I. Kardhordová

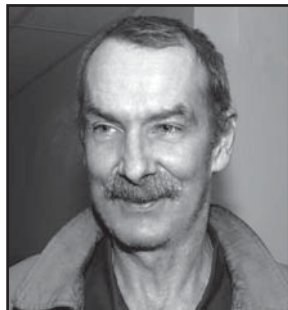
Ján MALIČKÝ, Vd

- Doma, možno pôjdeme niekam do prírody. Podľa zvyku, nevynecháme so synom možnosť vykúpať a vyšibať ženy v najbližšej, ale dosť veľkej rodine. Po obede, keď nám to počasie dovoľí, to bude vychádzka do prírody.

Štefan GREGUŠ, Vo

- Doma s rodinou. Mám dve dcéry a kúpači budú chodiť viac-menej z rodiny. Mladšia dcéra je vydatá, príde zať aj s vnúčikom. Potom, ak bude pekne, pôjdeme niekam von na prechádzku.

Svetozár TRAJTEL, Vo

- No, neviem, či nie aj v robote. Ak budem sviatkovať doma, tak to bude klasika - ponavštevujem najbližšiu rodinu. Nakoľko máme dcéru, nachystáme niečo pre jej priateľov. Tešiť sa však budem z oddychu v rodinnom kruhu.

Eva RAČÁKOVÁ, Ez

- Deti sú už z domu peč. Tešíme sa na sviatočné chvíle, kedy sa opäť všetci zideme a náš rodinný kruh sa rozrastie. Na Veľkú noc príde dcérka z Talianska. Manžel okúpe ženy v rodine a potom budú sviatky patriť len nám.

Radoslav KOCHAN, Vo

- Doma s otcom a mamou. Ponavštevujem najbližšiu rodinu v Jasení a tak ako každý rok, teším sa na stretnutie s kamarátmi, s ktorými pôjdeme na chatu a tam zavšíme aj tohtoročné veľkonočné sviatky.

Vybrali sme z rád odborníkov Vzdorujme jarnej únave

Aj vy sa bránite tvrdeniu, že našu náladu dokáže ovplyvniť počasie? A to jarne je toho jasným dôkazom. Po dlhých ponurých zimných mesiacoch sa cítime ako vyprahnutí a prichádza na nás jarňá únava. Prejavuje sa veľmi rázne a dáva o sebe vedieť práve teraz, na začiatku jari. Je pochopiteľné, že prechod od zimy do teplejších dní je pre organizmus veľmi náročnou zmenou a často to nezvláda. Bolesť hlavy a mierne podráždenie, ospalosť, sú v týchto dňoch úplne bežným javom.

Aj keď už konečne začalo svietiť slnko, cítime sa unavení a ospalí. Má to však svoje opodstatnenie. Svetlo podporuje tvorbu hormónov, bunky sa delia a obnovujú rýchlejšie. Na to potrebujú energiu a kyslík, pre ich zvýšenú spotrebu sme unavení. Navyše, počas zimy sa v organizme vytvorilo veľké množstvo melatonínu, hormónu spánku.

Čo s jarňou únavou? Z množstva rád odborníkov vyberáme také, ktoré môže vyskúšať každý z nás:

1. Metabolizmus, spomalený po dlhej zime, zrýchlime očistnou kúrou. Odborníci odporúčajú zmes čajových bylín z brezy, žihľavy a púpavy. Denne ho treba vypiť aspoň

liter a výsledok sa dostaví po dvoch týždňoch pravidelného užívania.

2. Pobyt na čerstvom vzduchu dodá telu energiu z kyslíka. Nezabúdajte však, že kyslík sa viaže na železo a preto do jedálneho lístka pridajte špenát, strukoviny a pečeň. Pri jarnej únave je veľmi potrebný

aj vitamín E, ktorý obsahuje olivový olej, mlieko, vajcia a orechy.

3. Prechádzka na čerstvom vzduchu doplní terapiu proti jarnej únave na tanieri. Svieži jarňý vzduch, slniečko a dobrá nálada, to všetko prispieva k „dobíjaniu batérií“. Prechádzky v prírode si spestríte športom,

vytiahnite bicykel, zabehajte si, prípadne sa vyberte von na kolieskových korčuľiach. Ak to už nezvládnete, nevadí, chôdza je výborným cvičením a prináša podobné účinky.

4. V zime sme skôr vyhľadávali teplo a hriali sme sa pod horúcou sprchou. Na jar sa preorientujeme na striedanie vlažnej s teplou, veľmi dobre to pôsobí proti únave. Vlažnú vodou sa odporúča smerovať od nôh k srdcu. Tak sa nielenže správne naštartujete do nového dňa, ale zlepšíte si aj krvný obeh.

5. Prehĺbeniu jarnej únavy môžeme čeliť zmiernením tempa, vypnutím, stretávajme sa s priateľmi a pohybujme sa čo najviac v prírode.

6. Tí, ktorí si zvykli chodiť do sauny, doprajte si ju raz do týždňa. Prekrvíte si organizmus a posilníte imunitu.

7. Najedzte sa dobrej nálady. Aj to sa dá. Hľadajte ju v ryži, zemiakoch, uhľohydráty v mozgu podporujú tvorbu hormónu dobrej nálady.

8. Obmedzte čo najviac sladkosti a doprajte si veľké množstvo čerstvého ovocia a zeleniny.

9. Aj farby liečia. Veľká kytica žltých narcisov či červených tulipánov robí na jar priam zázraky. Sú to farby, ktoré nabíjajú energiou.

Jarňá únava je prechodný stav, ktorý pominie, len sa mu netreba oddávať. Pozor však, podobné príznaky má aj depresia. Okrem únavy ju ale sprevádza smutná nálada, strata záujmov, schopnosť tešiť sa, poruchy spánku a úzkosť. Ak to trvá dlhšie ako dva týždne, treba vyhľadať odborníka.

Príroda sa zobúdzá zo zimného spánku.

F: O. Kleinová

ŽP GASTRO servis

Jedálny lístok od 29. marca do 4. apríla 2010

Pondelok

Polievka: fazulková kyslá, pečivo
Záhorácky hovädzí závitok, zemiaky, šalát
Brav. mäso Chilli con Carne, tarhoňa, šalát
Restovaná hydinová pečeň, ryža, cvikla
Pikantný syrový šalát, pečivo
Špaldové halušky s tvarohom, zakysanka
Šišky s nutelou, kakao

Utorok

Polievka: bulharská pečivo
Sedliacka brav. pečienka, kapusta, knedľa
Kuracie soté s kešu orieškami, ryža, šalát
Vypráž. karfiol, zemiaky, tatárska omáčka
Cestovinový šalát so šampiňónmi
Hovädzí guláš so zelenou fazuľkou
Maxi buchta s mak.-jab. plnkou,
kakaová posýпка

Streda

Polievka: goralská, pečivo
Maďarský hovädzí guláš, cestovina
Vyprážený brav. rezeň so sezamom,
zemiakový šalát
Kur. prsia s jablk. omáčkou, hroz. ryža,
mrkvový šalát
Lipský šalát so špargľou, pečivo
Pečené zemiaky
s paradajkovo - syrovým šalátom
Moravský koláč, kakao

Štvrtok

Polievka: hrachová so salámou, pečivo
Pečené kur. stehno, ryža s mexickou
zeleninou, šalát
Hutnícke bravčové stehno, knedľa
Ravioly so syrom, paradajková omáčka
Šalát zo surovej zeleniny s jogurtom, pečivo
Opekané tofu, hrachová kaša,
voľské oko, uhorka
Rezancový nákyp s tvarohom a jahodami

Piatok (sviatok)

Polievka: roľnícka, pečivo
Vyprášaná ryba, zem. šalát s majonézou

Sobota

Polievka: šošovicová kyslá, pečivo
Brav. rezeň s broskyňou a syrom, ryža, šalát

Nedeľa

Polievka: slepačia s cestovinou, pečivo
Peč. kačacie stehno, čer. kapusta, knedľa

Jedálny lístok od 5. do 11. apríla 2010

Pondelok (sviatok)

Polievka: prešporská, pečivo
Sviečková hovädzia pečienka, cestovina

Utorok

Polievka: stupavská zabijačková, pečivo
Belehradský bravčový rezeň,
opekané zemiaky, uhorka
Kuracie stehno s kuriatkovou omáčkou,
cestovina

Údené tofu s fazuľkou a šampiňónmi
Parížsky šalát, pečivo
Pečená ryba s bylinkami, mexická zelenina
Langoše s kečupom

Streda

Polievka: mrkvová s pórom, pečivo
Sikulský bravčový rezeň, knedľa
Kuracie prsia s mandarinkami, ryža, šalát
Fašírka, paradajková kapusta, zemiaky
Strukovinový šalát miešaný, pečivo
Zapekané grah. cestoviny so zeleninou
Pečené buchty s čučoriedkovým
džemom, kakao

Štvrtok

Polievka: držková, pečivo
Brav. mäso na spišský spôsob,
tarhoňa, šalát
Vyprášaný mor. rezeň ovčiarsky, zem., šalát
Pizza diabolská
Šopský šalát, pečivo
Kondičkový tanier
Žemľovka s tvarohom

Piatok

Polievka: zem. kyslá s hubami, pečivo
Prírodný bravčový rezeň, ryža, šalát
Hovädzia pečienka na víne, knedľa
Karpatské lečo s klobásou, zemiaky
Svieži letný šalát, pečivo
Kelové listy plnené zeleninou, mrkvový šalát
Lievance s džemom

Sobota

Polievka: goralská, pečivo
Bravčový rezeň s pečienkou, zem., uhorka

Nedeľa

Polievka: horácka, pečivo
Portugalská hov. roštenka, tarhoňa, šalát

VOĽNÉ NÁJOMNÉ BYTY

(v Podbrezovej a v Piesku)

K 31. marcu 2010 sú v ŽP BYTOS, s.r.o.

k dispozícii na pridelenie nájomné byty:

- 1- izbový na Strojárskej v Piesku (ide o kompletne zariadený byt, s rozlohou 30,2m²),
- tri jednoizbové byty v Podbrezovej na Kolkárni, číslo 25/30 (ide o byty s rozlohou 28,8 m²).

V prípade záujmu zamestnancov ŽP o pridelenie nájomného bytu, je odporúčaný nasledovný postup:

1. Pri mzdových účtovníckach vášho útvaru, či prevádzkarne, prípadne v personálnom odbore, si vyzdvihniete tlačivo, ktoré vyplnené a potvrdené doručíte do ŽP BYTOS, s.r.o.
2. Vaša žiadosť bude posúdená a prejde schvaľovacím konaním.
3. V prípade kladného rozhodnutia budete informovaný a správca bytového fondu, ŽP BYTOS, s. r.o., zabezpečí fyzické odovzdanie nájomného bytu, pripraví pre vás nájomnú zmluvu a poskytne ďalšie informácie, týkajúce sa služieb poskytovaných s užívaním nájomného bytu.

Neprehliadnite!

Dňa 19. apríla 2010 sa o 11. hodine v zasadačke ŽP BYTOS, s.r.o., uskutoční dražba 2-izbového bytu na Štiavničke, číslo 206/37.

Obhliadka nehnuteľnosti sa uskutoční po dohode s pracovníkom exekútorského úradu, č. tel. 090807285. Bližšie informácie záujemcom poskytneme priamo v ŽP BYTOS, s.r.o.

Ďakujem

Ďakujeme vedeniu Železiarní Podbrezová a.s., Nadácii ŽP a odborovej organizácii za zabezpečenie rýchlej pomoci a prevozu manžela do zdravotníckeho zariadenia, aj za finančnú podporu jeho rodiny.

Eva Hubertová

HOREHRONIE

Tento verš nedávno otriasol celým Slovenskom. V známej súťaži Eurovision song 2010, postúpila do veľkého finále práve táto pesnička. Horehronie vzbudí teraz u mnohých ľudí krásny pocit. Myšlienky známeho spisovateľa Kamila Peteraja sú tak jemné a zároveň tak krásne. Pri počúvaní tejto pesničky sa každý preniesie do hlbokého lesa, tiež do prírody nášho krásneho Horehronia. Táto pesnička pohladila dušu každého Slováka. My Horehronci máme byť na čo hrdí. My sa nikam nemusíme preniesť, my v tejto kráse žijeme. To my

máme okolo seba tie ospevované hory. My cítime vánok z lesov. My vidíme stromy, ktoré sa často kolíšu. Zažívame tu mnoho krásnych chvíľ. Naše malé Horehronie. Naša nepopísateľná kultúra, príroda a tradície. Stačí sa pozrieť okolo seba a smútok hneď odíde z vášho tela. Náš domov. Určite sa táto pesnička dostala do finále aj vďaka našim obyvateľom. Posielali sme veľa hlasov a oplátilo sa to. O krásach nášho Horehronia sa o chvíľu dozvie celé Oslo. Budeme dúfať, že sa sympatická interpretka dostane čo najďalej.

Petra Poláková

„Keď sa slnko skloní na Horehroní, chce sa mi spievať, zomrieť aj žiť...“

Ilustračné foto: O. Kleinová

Inzerčná služba

Predám 5 - izbový rodinný dom v Lopeji, jednoposchodový, nízkoenergetický, po kompletnej rekonštrukcii. Cena dohodou.

Kontakt: 0905 319280

Podakovanie

Ďakujeme všetkým príbuzným, bývalým spolupracovníkom, známym, susedom a ostatným, ktorí sa prišli rozlúčiť s našim drahým

otcom a starým otcom
Jozefom PETRÁŠOM
z Podbrezovej.

Ďakujeme za prejavy sústrastí, kvetinové dary, ktorými ste sa pokúšali zmierniť náš hlboký žiaľ. Zároveň za dôstojnú rozlúčku ďakujeme Dychovej hudbe ŽP.

Dcéry a synovia s rodinami

Ďakujeme všetkým príbuzným, známym, priateľom a spolupracovníkom za účasť na poslednej rozlúčke s našim milovaným manželom a otcom

Jánom HUBERTOM
z Brezna,

za kvetinové dary a prejavy sústrastí, ktorými ste sa snažili zmierniť náš hlboký žiaľ. Za dôstojnú rozlúčku ďakujeme Dychovej hudbe ŽP.

Smútiaca rodina

Spomienky

„Tá rana v srdci stále bolí, zabudnúť nám nedovolí. Aj keď nie si medzi nami v srdciach našich žiješ s nami.“

Dňa 30. marca uplynie 22 rokov odvtedy, ako nás navždy opustil milovaný manžel, otec a starý otec

Milan KOČICKÝ
z Podbrezovej.

S láskou spomínajú
manželka a synovia s rodinami

Dňa 4. apríla uplynie desať rokov odvtedy, ako nás navždy opustil manžel, otec, starý otec, syn a brat

Ivan ROCHOCKÝ
z Jasenia.

Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.
Smútiaca rodina

„Navždy prestali pre teba hviezdy svietiť, už navždy prestalo pre teba slnko hriať, ale tí, čo Ťa milovali, nikdy neprestanú na teba spomínať.“

Dňa 21. marca sme si pripomenuli druhé výročie od úmrtia nášho drahého syna, manžela, otca a brata

Dušana MÚKU
z Podbrezovej.

Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.
Smútiaca rodina

Si...

*Si slnkom i tmou zároveň,
si hviezdou chladnej noci.
Farebný motýľ duše,
i kráľom svojej moci.*

*Milujúci i rázny,
múdry i spravodlivý.
Si pokojom ticha
a krásou, čo dýcha ...*

*Si krehký i silný,
nežný a trepezlivý.
Si štítom i náručou,
v každej pravej chvíli ...*

*Si slovom i vetou,
myšlienkou i cestou.
Si krokom rána,
si otvorená brána ...*

*Si úsmev i slza,
radosť i bolesť.
Prenádherná múza,
čo srdce vie povzniesť.*

*Si oceán lásky
i more nárekov.
Piesňou čo počuť,
dialkou ďalekou ...*

*Si tlkotom srdca,
teplom domova.
Si vôňou kvetiny,
istotou rodiny.*

*Si všetkým,
a predsa, jediný ...*

(e.v.)

Zdobenie kraslíc - ako na to

K blížiacim sa veľkonočným sviatkom neodmysliteľne patria vajíčka – symbol nového života. Môžete ich použiť aj na sviatočnú dekoráciu, či ako odmenu kúpacom. Zdobenie veľkonočných kraslíc má svoju tradíciu, ku ktorej neustále pribúdajú nové techniky:

Maľovanie – potrebujete štetec a temperové farby, ktoré pomocou štetca otlačáte na uvarené či vyfúkané vajce.

Výskrabávanie – potrebujete zafarbené vajíčko a pilník či žiletku (na červeno zafarbíte vajíčka pomocou šupiek červenej cibule s octom, na hnedo – odvarom z jelšovej alebo dubovej kôry s prídavkom octu a soli). Pilničkom môžete vytvoriť aj krajkový vzor...

Madeirovanie – nie je tradičnou technikou, je inšpirované výšivkou – šitou krajkou (madeirou). Spočíva v prestrihávaní plátna a obšívani otvorov hustými slučkami. Vystrihovanie pri zdobení nahrádza v súčasnosti vŕtanie rôzne veľkých dierok (pomocou okrúhleho pilníka, elektrickej modelárskej vŕtačky) jemným tlakom na škrupinku vyfúknutého bieleho vajíčka. Dierky je potrebné obtiahnuť bielym voskom (rozpuštenou voskovkou), ktorým sa škrupinka začistí.

Gumičkový efekt – vajíčko obtočíme gumičkou a zafarbíme, vytvorí to „gumičkový“ ornament. Môžete jedno vajíčko farbiť na viackrát, s rôznymi farbami.

Poolepované vajcia – ide o jeden z najrýchlejších spôsobov zdobenia a to nielen samolepkami, ale môžete použiť aj iný materiál – napríklad ovsené vločky či rôzne korenie.

Découpage – ide o obrúskovú techniku. Potrebujete vyfúkané vajce, plochý tvrdší štetec, lak, univerzálne lepidlo na obrúskovú techniku, trojvrstvové obrúsky s veľkonočným motívom a malé nožnice.

Vystrihnuté alebo natrhané motívy z obrúska, zbavené dvoch spodných vrstiev, prilepíte na vajce a nalakujete.

Drôtovanie – zaviedli slovenskí drotári a ide o jednu z najťažších techník zdobenia vôbec. Najjednoduchším variantom sú slučky - z tenkého drôtu urobíte základné očko, na ktoré naväzujete ďalšie a ďalšie slučky, najskôr v ruke a keď ich je dosť, aby pokryli špičku vajíčka, pracujete priamo na ňom.

Vajíčka z papiera – potrebujete na ozdabu farebný krepový papier, ktorý nastriháte na kúsky a vajíčka doň zabalíte, na koncoch zviažete stužkou. Môžete ho polepiť aj samolepkami.

Ďalšie spôsoby zdobenia – napr. „kapustných“ kraslíc, pri ktorých je technika batikovania kombinovaná s leptaním (pomocou šťavy z kyslej kapusty). Namiesto drôtovania môžete použiť techniku háčkovania, alebo upliesť na vajíčko malú čiapočku – či pripnúť vlasy z vlny a vytvoriť tvár postavičky, niekedy aj rozprávkovej.

(internet)

Už len do 31. marca potrvá výstava Horehronského múzea v Brezne „SVIATKY JARÍ“, s veľkonočnými kraslicami, ľudovoumeleckými výrobkami a inými ozdobnými predmetmi, spojená s predajom. Na výstave si môžete kúpiť veľkonočné pohľadnice, vydávané podľa historických predloh zbierok Horehronského múzea. Verejnosti je výstava sprístupnená od pondelka do piatku (8. – 17. hod.), v sobotu 27. marca od 9. do 17. hod. a v stredu, 31. marca od 8. – 14. hod.

Foto: V. Kúkolová

